

Ansvar för arbetsmiljön vid skogsarbete

Skogsbruk bedrivs i allt större utsträckning av entreprenadföretag som har eget arbetsgivaransvar enligt Arbetsmiljölagen (AML). På en arbetsplats kan det samtidigt förekomma flera företag med eget arbetsgivaransvar. Exempelvis:

- virkesägare/uppdragsgivare
- entreprenör/er för avverkning och terrängtransport
- entreprenör för vidaretransport
- ägare av väg, järnväg eller ledning
- serviceföretag

I arbetsmiljöarbetet för en beställare av entreprenadtjänster bör det, enligt kommentarerna till AML, ingå rutiner för att säkerställa arbetsförhållandena för anlitade entreprenörer.

Samråd i arbetsmiljöfrågor mellan olika företag

När två eller flera samtidigt driver verksamhet på samma arbetsställe, skall de samråda och gemensamt verka för att åstadkomma tillfredsställande skyddsförhållanden. Var och en av dem skall också se till att han inte genom sin verksamhet eller sina anordningar på det gemensamma arbetsstället utsätter någon som arbetar där för ohälsa eller olycksfall (Arbetsmiljölagen, 3 kap. 6 §).

→ Syftet med samrådet är att de olika företagen, som har personal i arbete på det gemensamma arbetsstället (avlägget), inte skall orsaka risker och olägenheter för varandra.

Varje företag har fortfarande kvar arbetsmiljöansvaret för sig och sina anställda. Ordet samtidigt har en ganska vid betydelse. Verksamheter som bedrivs på samma lokalt avgränsade område faller under bestämmelsen, även om de är något olika fördelade under perioden.

Kravet på samråd gäller även ensamföretagare som verkar på det gemensamma arbetsstället.

→ Den som har de praktiskt bästa förutsättningarna bör ta initiativet till samrådet.

Om beställaren, exempelvis i entreprenadkontrakten, uppmanar entreprenörerna att iakttaga den lagstadgade samrådsskyldigheten, är det tillräckliga åtgärder för att beställaren skall anses ha fullgjort sina skyldigheter enligt Arbetsmiljölagen.

På sådana objekt är det då berörda arbetsgivare (dvs företrädarna för skördarföretaget, skotareföretaget, åkeriföretaget etc) som är ansvariga för samrådet. Beställaren av de olika entreprenadtjänsterna har i detta fallet inget ytterligare ansvar för att samrådet kommer till stånd.

→ Samråd kan bli aktuellt exempelvis beträffande planering av parkeringsplatser och avlägg, placering av personalbodar, trafikplanering, mm.

Samordningsansvar för skyddsåtgärder på gemensam arbetsplats

Arbetsmiljölagens obligatoriska krav på samordningsansvar enligt 3 kap. 7 § AML, gäller inte för skogsbrukets tillfälliga arbetsplatser. Paragraftexten medger dock att man kommer överens om att någon tar på sig ett regelrätt samordningsansvar.

→ SMF avråder entreprenörsföretag att ta på sig samordningsansvar.

Observera!

Oavsett företagsform (Aktiebolag, Handelsbolag, Enskild firma) har varje företag/arbetsgivare alltid ansvar för egen och eventuellt anställdas arbetsmiljö. Detta gäller oberoende av om skyddsansvaret på det gemensamma arbetsstället organiserats genom samråd eller frivillig samordning.

Utförande

Samråd dokumenteras i protokoll eller som enkla anteckningar för de avverkningstrakter där flera företag vistas samtidigt.

All personal ska informeras om vilka som kommer att vara verksamma på det gemensamma arbetsstället.